

Delegat Boris Krešić
Delegat Sandra Imširović
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament F BiH
Dom naroda
n/r predsjedavajućeg
Sarajevo, 18.10.2019. godine

Sandra Imširović

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 21-10-2019			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	02	1916/19	

X7

U skladu sa odredbama Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, podnosimo

AMANDMANE

na Prijedlog Zakona o izmjenama Zakona o nasljeđivanju u Federaciji Bosne i Hercegovine

Amandman I

U predložeom tekstu izmjena Zakona o nasljeđivanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 80/14), član 128. mijenja se i glasi:

„Ovjera potpisa na ugovor o nasljeđivanju
Član 128.

- Potpisi ugovora o nasljeđivanju moraju biti ovjereni od strane notara.
- Ugovorne strane mogu ugovor o nasljeđivanju potvrditi (solemnizirati) kod notara. U tom slučaju obaveza je notara da stranke pouči o svim nasljednopravnim posljedicama ugovora o nasljeđivanju, kao i mogućnostima njegovog raskida ili opoziva.“

Amandman II

U članu 130. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Ugovor o nasljeđivanju na kom su potpisi ovjereni kod notara ili Ugovor o nasljeđivanju koji je potvrđen (solemniziran) od strane notara stranke mogu raskinuti sporazumom čiji potpisi moraju biti ovjereni od strane notara.

Amandman III

U članu 131. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Potpis na ispravi kojom je izvršen jednostrani opoziv mora biti ovjeren od strane notara. Jednostrani opoziv mora biti saopćen drugoj strani, inače ne proizvodi djelovanje“.

Amandman IV

U članu 136. st. (2) i (3) mijenjaju se i glase:

- „(2) Potpisi na ugovoru o ustupanju i raspodjeli imovine za života moraju biti ovjereni od strane notara.
- Potomak koji nije dao saglasnost može je dati naknadno i potpis na istoj mora biti ovjeren od strane notara.“

Amandman V

U članu 147. stav (1) mijenja se i glasi:

- Potpisi na ugovoru o doživotnom izdržavanju moraju biti ovjereni od strane notara.“

Amandman VI

U članu 167. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Za punovažnost ugovora iz stava (2) ovog ugovora, potrebno je da potpisi na istom budu ovjereni od strane notara.“

Amandman VII

U članu 176. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Potpisi na Ugovoru o prijenosu nasljednog dijela moraju biti ovjereni od strane notara.

Amandman VIII

U članu 237. u stavu (6), rečenica prva, mijenja se i glasi:

„Potpis na izjavi o primanju naslijeđa ili o odricanju od naslijeđa koja je podnesena sudu mora biti ovjerena od strane notara, kao i punomoć za davanje nasljedničke izjave.“

O b r a z l o ž e n j e

Predloženim izmjenama Zakona o nasljeđivanju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 80/14) u članu 1. kojim se mijenja član 128., u članu 2. kojim se mijenja 130. stav 1, u članu 3. kojim se mijenja član 131. stav 3., u članu 4. kojim se mijenja član 136. stav 2. i 3., u članu 5. kojim se mijenja član 147. stav 1., u članu 6., kojim se mijenja član 167. stav 3., u članu 7. kojim se mijenja član 176. stav 2., u članu 8. kojim se mijenja član 237. stav 6. predloženog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nasljeđivanju u FBiH riječi odnosno *forma obavezne notarski obrađene isprave* u različitim padežima zamijenjena je *formom obavezne potvrđene (solemnizirane) isprave* od strane notara.

Ovakvo rješenje je neprihvatljivo jer se tom zakonskom odredbom ponovo daje ekskluzivno ovlaštenje notarima da preduzimaju, odnosno vrše notarsko potvrđivanje isprava odnosno ispitivanje pravne valjanosti privatnih isprava ispitujući njihov sadržaj, što je u suprotnosti sa odlukom Ustavnog suda F BiH broj U-15/10 od 05.12.2015. godine objaljene u Službenim novinama FBiH broj 30/2016 i kojom su odredbe člana 73. Zakona o notarima oglašene neustavnim, a kojom odredbom je bilo propisano da obaveza notarske obrade isprava može biti predviđena i u drugim zakonima. Pored navedenog ukazuje se da je sadržaj prijeloga izmjena i dopuna prednjih odredbi u cjelosti u suprotnosti sa Presudom Ustavnog suda F BiH broj U-22/16 („Službene novine FBiH“ broj 32/19), a kojim su utvrđene neustavnim odredbe koje su predmet prijedloga nacrta izmjena i dopuna Zakona o nasljeđivanju FBiH.

Prije svega postavlja se pitanje koja je razlika između obavezne notarski obrađene isprave i obavezne potvrđene (solemnizirane) isprave. U oba slučaja o sadržaju predmeta i teksta ugovora odlučuje notar, tako da je eventualno samostalno odlučivanje građanina apsolutno nikakvo. Ovo se navodi iz razloga što iz prakse koja postoji za solemnizirane isprave iz zemalja susjedstva (Srbija, Crna Gora) proizilazi da naknadu koju notar ima za solemniziranu ispravu je identična ili neznatno manja od naknade koju ima za notarski obrađenu ispravu. Dakle, ovakvim prijedlom izmjena i dopuna Zakona o nasljeđivanju je u cjelosti žargonski rečeno izigrana Odluka Ustavnog suda FBiH iz 2015. godine i 2019. godine, jer je ponovno samostalnost u odlučivanju ili samostalnoj izradi privatnih isprava bez starateljstva notara i ogromnih finansijskih izdataka ponovno ukinuta.

Dakle, predloženim izmjenama i dopunama prividno je data mogućnost strankama da same mogu sačinjavati nasljedno-pravne ugovore i izjave, budući da je nametnuta obaveza solemnizacije odnosno potvrđivanja istih što je skoro istovjetno rješenja kao notarski obrađena isprava. Opravdanje navedeno u obrazloženju, da je solemnizacija potrebna zbog pravne sigurnosti je nelogičnam, neprihvatljiva i predstavlja samo oduzimanje autonomije građanima o sadržaju svoje privatne isprave, te stvaranje obaveze na plaćanje enormno visokih iznosa jednoj maloj skupini lica odnosno notarima, tj na taj način se pravi ponovo monopol privatnim licima sa enormno visokim javnim ovlaštenjima, možda i najširim i najraznovrsnijim javnim ovlaštenjima.

Presudama Ustavnog suda je nedvosmisleno rečeno da zakonodavac svojim propisima može samo izuzetno suziti ili isključiti autonomiju volje građanima u sačinjavanju privatnih isprava, te da je nametnutim notarski obrađenim ispravama država odnosno notari stekli svojstvo staratelja odnosno da se građani smatraju poslovno nesposobnim licima. Predloženim izmjenama i dopunama ponovno notari postaju staratelji građanima Federacije Bosne i Hercegovine jer će svaka privatna isprava (Ugovor o nasljeđivanju, Ugovor o doživotnom održavanju i drugo), podlijegeći čitanju od strane notara, ispitivanju zakonitosti ili nezakonitosti istog, ispitivanju forme i slično uz bespotrebnu naplatu ogromnih troškova.

U obrazloženju prijedloga izmjena i dopuna Zakona o nasljeđivanju navedeno je da je potrebno solemnizirati isprave od strane notara zbog pravne sigurnosti i to je sve. Međutim nije navedena niti jedna jedina rečunica u pravcu moguće pravne nesigurnosti ili pravne sigurnosti sa solemniziranom ispravom.

Zbog prednjeg predloženi amandmani na izmjenama i dopunama koji se odnose na obaveznu ovjeru potpisa na ugovorima ili na izjavama predstavljaju dovoljnu pravnu sigurnost, koja se ogleda u identifikaciji stranaka i njihovom potpisu odnosno volji da ovjere sadržaj koji su samostalno sačinili, tako da čitanje tog sadržaja kroz solemnizaciju predstavlja ispitivanje poslovne sposobnosti stranaka na sačinjavanje isprave ili na odabiru lica sposobnog za sačinjavanje istog, što ponovno predstavlja starateljstvo, a o čemu je Ustavni sud FBiH već dao svoju ocjenu.

Delegati Boris Krešić i Sandra Imširović

Sandra Imširović